

Styret i Helgelandssykehuset HF
v/ styreleder Arne Benjaminsen

Sandnessjøen 11/11-20

Adm. Dir. Helgelandssykehuset HF
Hulda Gunnlaugsdóttir

Oppfølging av bekymringsmelding fra vernetjenesten, Helgelandssykehuset Sandnessjøen

Den 7/9-20 sendte jeg, på vegne av vernetjenesten ved Helgelandssykehuset Sandnessjøen, en bekymringsmelding om et urolig og belastende psykososialt arbeidsmiljø. Bakgrunnen for dette var flere skriftlige henvendelser til administrerende direktør om arbeidsmiljøet, samt et markant økt antall HMS-avvik fra ansatte ved Helgelandssykehuset Sandnessjøen i 2020. Bekymringsmeldingen påpekte en klar årsakssammenheng med hvordan ledelsen i HSYK HF har håndtert kreftkirurgisaken. Dette ble tatt til orientering i styremøtet den 24/9-20. Siden forrige bekymringsmelding har antall HMS-avvik økt, og det er notert 116 aktuelle HMS avvik ved Helgelandssykehuset Sandnessjøen. Det har vært ny utvikling i kreftkirurgisaken og ledelsen sin håndtering oppleves fortsatt som belastende. Som jeg beskrev i den forrige bekymringsmeldingen påvirker dette det videre arbeidet med kvalitetsforbedring, pasientsikkerhet og psykososialt arbeidsmiljø.

I styremøtet den 28/10-20 ble det påpekt av samtlige tillitsvalgte styremedlemmer at arbeidsmiljøet internt ved alle sykehusenhetene er godt. Utfordringene er relatert til samarbeid på tvers av enheter og opp mot foretaksledelsen.

Jeg ønsker igjen å presisere Arbeidsmiljølovens krav til det psykososiale arbeidsmiljøet:

AML § 4-3. (1 og 3)

§ 4-3. Krav til det psykososiale arbeidsmiljøet

- (1) Arbeidet skal legges til rette slik at arbeidstakers integritet og verdighet ivaretas.
- (3) Arbeidstaker skal ikke utsettes for trakassering eller annen utilbørlig opptreden.

Hensikten med et HMS avvik er å ivareta menneskene og miljøet, bidra til læring, forbedring og forebygging, ved å vurdere og iverksette tiltak som hindrer at uønskede hendelser gjentar seg. Ved behandling av HMS avvik skal det rettes fokus mot funksjon, ikke person. Samtidig er personkonflikter og misnøye ikke et HMS-avvik.

Foretaksledelsen har definert og iverksatt tiltak med formål om å forbedre arbeidsmiljøet mellom enhetene, gjennom å etablere en arbeidsgruppe på tvers. Jeg vil stille spørsmål ved om dette alene er det riktige tiltaket, og om avvikene er blitt vurdert og håndtert på riktig nivå.

Det er svært positivt at det fokuseres og jobbes med arbeidsmiljøet på tvers av enhetene i Helgelandssykehuset. Arbeidsgruppen blir en viktig arena for foretaksledelsen, tillitsvalgte og vernetjenesten for gode prosesser inn mot Nye Helgelandssykehuset. Det jeg imidlertid er bekymret for, er at man med dette tiltaket ikke kommer til kjernen og rot-årsakene for HMS avvikene. Avvikene handler konkret om kreftkirurgisaken og hvordan de ansatte opplever ledelsens håndtering gjennom flere runder i 2020.

For å belyse de dette helt konkret vil jeg trekke frem punkter som går igjen i mange av HMS avvikene:

- Mangel på tillit til øverste foretaksledelse.
- Liten støtte og ivaretagelse fra øverste foretaksledelse.
- Dårlige prosesser rundt informasjon fra øverste foretaksledelse.
- Kritisk til medieutspill, lekkasjer og håndteringen av disse.
- Fare for psykososiale konsekvenser som av lite arbeidsro, høyt stressnivå, utrygghet, dårlig nattesøvn, utmattelse, psykisk belastning. Fare for sykemeldinger.
- Bekymring for presset enkelte ansatte, kollegaer og fagmiljøer er under.
- Følelsen av å bli satt under tvil.
- Bekymring over å miste tilliten hos pasientene og øvrig befolkning.
- Fare for oppsigelser.
- Frykttkultur, redsel for å gjøre feil.
- Psykososial belastning har ført til fysiske plager.

Problemstillingene rundt psykososialt arbeidsmiljø knyttet til denne saken må håndteres og behandles separat, uavhengig av andre arbeidsmiljøutfordringer på tvers, som vil bli diskutert i arbeidsgruppen for arbeidsmiljø. Det er meget bekymringsverdig at en så stor del av ansatte ikke har tillit til øverste foretaksledelse.

Arbeidsgiver har en aktivitetsplikt for oppfølging av HMS avvik, men siden avvikene som er innmeldt gjelder foretaksledelsen og deres håndtering av kreftkirurgisaken, er da ledelsen selv habile til å behandle avvikene? Det er nå knyttet stor usikkerhet til hvordan disse avvikene skal behandles og lukkes, samtidig som de ansatte ivaretas og avviksbehandlingen gis legitimitet. Det foreligger ikke konkrete svar på hvordan selve avvikene skal håndteres. Det er da ikke godt nok at disse skal lukkes på lavest mulig nivå. Er avvikssystemet godt nok når det kommer til slike problemstillinger? Det er heller ikke kjent om foretaksledelsen har vurdert sin egen habilitet når det gjelder dette.

På bakgrunn av usikkerhet rundt retningslinjer for riktig håndtering av disse avvikene, har jeg vært i dialog med Arbeidstilsynet for å få rådgivning angående dette. Arbeidstilsynet har vært hjelpelige i veiledning om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen, og vernetjenestens rolle. Jeg ble derfor anbefalt å henvende meg til styret for en redegjørelse i saken.

Hvis foretaksledelsen ikke er habile til å behandle disse avvikene, må Helgelandssykehusets styre som arbeidsgiver oppfylle sin aktivitetsplikt. Det må diskuteres hvem som skal behandle avvikene, eventuelt vurdere behov for ekstern granskning.

Det er svært viktig for meg å presisere, i likhet med TV i forrige styremøte, at de ansatte opplever et godt arbeidsmiljø, samarbeid og informasjonsflyt og ivaretagelse innad i enheten og fra stedlig ledelse, og at det åpenbart ikke er dette avvikene handler om. Jeg mener også det er essensielt at det i sluttmøtet med Helsetilsynet 12. oktober 2020 ble trukket frem at kreftkirurgisaken og hvordan den har vært håndtert av foretaksledelsen har skadet HMS for medarbeidere, inkludert ledere.

En aktiv holdning fra styret i Helgelandssykehuset må til for å sikre Helgelandssykehusets drift fremover, og at prosessen med Nye Helgelandssykehuset blir god og forsvarlig i forhold til de utfordringer og oppgaver som ligger framover. Det er viktig å forebygge videre negative spiraler i arbeidsmiljø, uavhengig om det er på tvers av enheter, innad i enheter eller opp mot foretaksledelsen.

På vegne av vernetjenesten ved Helgelandssykehuset Sandnessjøen,
Therese Johansen Grolid
Hovedverneombud

Fra: Johansen Therese Kristin (Therese.Kristin.Johansen@Helgelandssykehuset.no)

Sendt: 16.11.2020 20:17:53

Til: Postmottak Helgelandssykehuset (postmottak@helgelandssykehuset.no); Gunnlaugsdottir Hulda

Kopi: Molund Tor Magnus

Emne: Oppfølging av bekymringsmelding fra vernetjenesten

Vedlegg: HVO brev til styret i Helgelandssykehuset 11_11-20.pdf

Mvh

Therese Johansen Grolid

Hovedverneombud Helgelandssykehuset Sandnessjøen

Kopi:

FVO Tor Magnus Molund